

lidt i ukristelig Retning. Naar man haaber, at Kristendommen har en saadan Rod i Folket, at man ikke vil gaa til dette Lovforslag, saa maa det jo betyde, at det er et Lovforslag, der strejfer noget ind paa det ukristelige. Der tror jeg nok, og det vil jeg ogsaa haabe, at det ærede Medlem staar ganske ene med sin Opfattelse, thi det har gennem lange Tider herhjemme og i Tider, da Kristendommen havde stærk Rod i det danske Folk, været en almindelig gældende Betragtning og Ret, at Hgteffabet stiftedes ikke i Kirken. En Mand, som det ærede Medlem for Bonfild ikke vil fratende Kristendom, var Sjællands første protestantiske Biskop Peter Balladius, og han udtalte om den Sag, at naar Hgteffolk komme som Hgteffolk i Kirken for at kundgøre deres Hgteffab, saa bør man tiltale dem paa en saadan og saadan Maade — en meget køn Maade, foreslog han, som jeg vil raade ærede Medlemmer til at studere i en Bog, de let kunne over, og som hedder Peder Blades Bistatshog. Det var igennem lange Tider den Opfattelse, man havde herhjemme, at Hgteffabet stiftedes derved, at Brudens Frænder overgave Bruden i Brudgommens Hænder i Overværelse af hans Frænder, saa var Hgteffabet stiftet, og det var først langt senere, at det blev lovfastnet, at den kirkelige Handling skulde betragtes som den ægteffabstiftende. Jeg haaber ikke, at den ærede Ordfører tager mig ilde op, at jeg i alt Fald forsøger at korrigere en lille Fejl, som jeg mener der er i den ærede Ordførers Betænkning. Den ærede Ordfører siger, at det var fra Kristian den 5tes Danske Lov i 1683, at den kirkelige Vielse blev gyldig her i Landet. Jeg tror, at den ærede Ordfører i sine Studier har overset en kirkelig Ordinans, en Ordning angaaende Hgteffabet, som udkom i 1582 under Frederik den 2den, thi den fastslog dog i temmelig stærke Ord, at nu skulde den kirkelige Vielse være det retsgyldige Grundlag for Hgteffabet; men det er jo i og for sig, vil jeg indrømme, en Ting af nogenlunde underordnet Betydning her, og jeg vil ikke indpaa nogen kirkelig Diskussion i den Anledning. Hvad jeg i øvrigt har taget Ordet for, er for at begrunde en lille Ændring, hvor jeg staar ganske ene. Det er det Ændringsforslag, som er formuleret som Nr. 44 paa Udvalgets Liste. Jeg kunde samtidig omtale, at jeg er med i det ret store Flertal, som stiller Ændringsforslag under Nr. 29, hvorved det paabødes vedkommende Præster, som foretage den kirkelige Handling, at de skulle forme deres Udtalelser saaledes, at de paagældende tiltales

og behandles som Hgteffolk. Naar jeg er gaaet med til dette Ændringsforslag, er det ikke af nogen særlig Begejstring for det, men saa er det virkelig, fordi jeg synes, at der burde dog blandt dem, som stille dette Ændringsforslag, være en, som kunde stille det paa et nogenlunde logisk Grundlag, og det var jeg den eneste, som kunde, da jeg har stillet et andet Ændringsforslag om, at Præsterne skulde være forpligtede til at foretage den kirkelige Vielse. Jeg kan ligesom det ærede Medlem for Beringe (H. Holm) egentlig ikke se Logikken her — men den er maaſte ogsaa saa fin, at det er vanskeligt for almindelige dødelige at se den — at sige dette til Præsterne: I staa frit i den Sag, men samtidig at stille dem en knyttet Næve i Ansigtet og sige: Hvis I ikke, naar I give Jer til at tale, tale saadan og saadan, skulle I ste al Landjens Ulykker. Jeg staar i alt Fald paa et nogenlunde logisk Grundlag som Medforslagsstiller til dette Ændringsforslag, fordi jeg, som sagt, har stillet Ændringsforslaget Nr. 44, der gaar ud paa, at Præsten i det Sogn, hvor Bruden for Hgteffabet hørte hjemme, er forpligtet til paa Forlangende at foretage den kirkelige Vielse, eller hvad man nu vil kalde denne kirkelige Handling. Som Præst maa jeg selvfølgelig finde, at det var allerbehageligt at have det saaledes, at man kunde sige Nej, naar disse Mennesker kom, der havde indgaaet borgerlig Hgtefforening, at man kunde sige: Nej, jeg har ikke Lust til at møde med jer i Kirken og foretage denne kirkelige Handling. Det var for en Præsts Betragtning ret behageligt; men jeg kan ikke se, at der er nogen virkelig Mening deri; thi det er dog vel ikke Flertallets Mening, at en Præst saaledes af rent private Grunde, fordi han ikke kunde lide vedkommende, skulde kunne nægte det, eller at han skulde kunne gøre det af disse rent kirkelige Grunde, at han f. Eks. hørte til en anden kirkelig Retning end Brudeparret. Den dybe Grund til, at man her har sat Ordet „berettiget“, der jo ogsaa er kommen frem gennem Ordførers Udtalelser adskillige Gange, er den, at man skulde stille Præsten frit lige over for saadanne Spørgsmaal som f. Eks. Vielsen af tidligere frakulte, som nu fremstillede sig for at indgaa Hgteffab. Der kan jeg selv ikke følge det ærede Flertal. Hidtil dags har det været saaledes, at man har forlangt af Præsten, at han skulde virke med til Stiftelsen af Hgteffab mellem de og de Personer, selv om det var frakulte Personer; han skulde altsaa være med ved denne ægteffabstiftende Handling. Nu, efter Forslaget, forholdes det sig jo anderledes. Nu kommer der